

OŠ Grajena

FRANCOSKI VOJAŠKI IN POLITIČNI VODJA, GENERAL IN CESAR *NAPOLEON BONAPARTE*

Področje: ZGODOVINA

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorica: Julija Zelenik

Mentor: Aljaž Selinšek

Grajena, marec 2023

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

ZAHVALA: Zahvaljujem se svojemu mentorju prof. Aljažu Selinšku, ki mi je pomagal izvesti raziskovalno nalogo ter mi dajal različne spodbude, usmeritve ter nasvete.

Zahvaljujem se seveda tudi vsem svojim družinskim članom in priateljem.

Zahvaljujem se tudi vsem anketirancem, ki so rešili anketo katero sem pripravila za njih.

Za mnogo informacij ter truda se tudi zahvaljujem mojima starima staršema Marjanu in Tanji Slaček.

Kazalo vsebine:

1.	UVOD	7
1.1	Delovne naloge in cilji.....	7
1.2	Raziskovalna vprašanja.....	7
1.3	Hipoteze	8
1.4	Vrste raziskav in oblike dela	8
2.	TEORETIČNI DEL.....	9
2.1	Oblast Napoleona	9
2.2	Bonapartizem	9
2.3	Koalicijske vojne (pod vodstvom Napoleona)	9
2.4	Državne nasprotnice Franciji	10
2.5	Napoleon in Evropa	11
2.6	Vladanje Franciji	11
2.7	Napoleon na Elbi	12
2.8	Soproge in otroci	13
2.9	Francoska revolucija	16
2.9.4	Pomen revolucije.....	17
2.10	Vzponi in padci Napoleona.....	17
3.	METODE DELA	22
3.1	Eksperimentalni del.....	22
3.1.1	Anketa:	22
4.	REZULTATI.....	22
4.1	Rezultati in analiza ankete.....	22
5.	ZAKLJUČEK	30
6.	LITERATURA IN VIRI:.....	31

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

KAZALO SLIK:

Slika 1: Bitka pri piramidah.....	10
Slika 2: Vojaške osvojitve francoske vojske pod Napoleonom.....	11
Slika 4: Otok Elba	13
Slika 3: General Bonaparteobkrožen s člani Sveta petstotih med vstajo 18. Brumaira	
Slika 5: Eugène de Beauharnais.....	14
Slika 6: Napoleon II.....	15
Slika 7: Francoska revolucija.....	16
Slika 8: Kronanje Napoleona	18
Slika 9: Nemško cesarstvo	19
Slika 10: Prusija.....	19
Slika 11: Rusija	20
Slika 12: Anglija.....	20

KAZALO GRAFOV:

Graf 1: Kdo je bil Napoleon?.....	23
Graf 2: Kateri državi je vladal?.....	23
Graf 3: Koliko krat je bil izgnan iz države?.....	24
Graf 4: Koliko soprog je imel	24
Graf 5: Ali misliš, da drži, da je bil Napoleon majhen?	25
Graf 6: Kdaj je umrl?.....	25
Graf 7: Kakšen je bil njegov vzdevek?	26
Graf 8: Kaj je Napoleonovo vojsko presenetilo na pohodu na Rusijo?	27
Graf 9: Koliko otrok je imel?	28
Graf 10:Ali misliš, da bi se življenje na svetu kaj spremenilo, če bi ohranili Napoleonov način vladanja?	29

POVZETEK:

Napoleon je bil vojskovodja z novim načinom razmišljanja o vojaški organizaciji. Oblikoval je vojsko nabornikov, ki po številčnosti ni imela tekmecev v Evropi. Bila je odlično organizirana vojska, kar je imelo močan psihološki učinek na nasprotnike. Nacionalna ideja je dajala njegovim enotam močno motivacijo. Vojsko je razdelil v korpuse, ki so na bojišču izvajali hitre taktične premike, čeprav je šlo večinoma za pehoto. Razvil je gibljivi preskrbovalni logistični sistem, ki je ključno pripomogel k ofenzivnim uspehom francoske vojske na tujih ozemljih. Preskrba vojske na tujem ozemlju je temeljila na pridelkih teh tujih dežel. Odlika te vojske so bile tudi dobre informacijske zveze. Novost v organizacij vojske je bilo hitro napredovanje častnikov, ki so se izkazali na bojišču, tudi v generalske in maršalske nazine. Temelj znanosti o vojni je postala taktika, kako obvladovati množico, sestavljeni čete, jih premikati in razvrščati za boj v novonastalih razmerah.

Sam Napoleon je stopil na slovenska ozemlja trikrat. Večina ljudstva ga je prepoznala kot osvajalca in ne kot osvoboditelja. V Ilirskeh provincah je ustanovil Ilirski polk, ki so ga sestavljali tudi Slovenci, in je bil poslan na dolgo pot proti Rusiji, kjer je doživel poraz.

Napoleon je tudi osvojenim oz. osvobojenim ozemljem na območju današnje Slovenije prinesel del svoboščin, ki jih je imela Francija. Raztegnjeno območje od Koroške do Dalmacije je poimenoval lirske province s sedežem v Ljubljani. Na osvojenih območjih so Francozi poskrbeli za izkoriščanje prebivalstva, pobiranje davkov in razpostavljanje vojaških oporišč (kasarn), pa tudi za spremembe sodnega (enakopravnost pred zakonom) in šolskega sistema (uvedba deželnega jezika).

KLJUČNE BESEDE:

- Napoleon,
- Francoska revolucija,
- Napoleonove vojne,
- Bonapartizem,
- Koalicijske vojne,...

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

Hipoteze:

1. Iskal je veze za pridobitev politične moči.
2. V Francijo je prišel kot premožen človek in se zaposlil v vojski.
3. Leta 1804 se je razglasil za cesarja Francozov.
4. Ustanovil je Ilirske province.
5. Rodil se je na otoku Korzika.
6. Poročen je bil le z Joséphine de Beauharnais.
7. Izgnan je bil na otok Sv. Helene in po 6 letih tam tudi umrl.

Od teh 7 hipotez sem zavrgla le dve:

2. hipotezo – v Francijo ni prišel kot premožen človek temveč kot revež. Zaradi tega se je potem tudi zaposlil v vojski.
6. hipotezo – ni bil poročen le z Josephine ampak tudi z drugimi. Josephine je bila le njegova prva žena.

Ostale hipoteze sem potrdila. Napoleon se je 18. maja 1804 oklical za prvega cesarja Francije z imenom **Napoléon I le Grand** (Napoleon I »Veliki«).

Izgnan je bil na otok Sv. Helene zaradi poraženosti v bitki z Waterloojem. Takrat so se združene vojaške sile evropskih držav odločile, da ga dokončno pošljejo na otok Sv. Helene, kjer pa je po 6 letih na samotnem otoku umrl.

1. UVOD

1.1 Delovne naloge in cilji

Preden sem začela pisati to raziskovalno naložo, me je zanimalo nekaj več o življenju Napoleona Bonaparta. Zato, ko je prišel čas, da smo si izbrali koga bomo opisali oz. raziskali sem si jaz izbrala njega. O njem smo zagotovo že slišali, če ne pa se ga spomnimo iz ur zgodovine, nekateri so prebrali različne knjige o njem itd. Ampak se je kdo kdaj vprašal na primer kako je on res živel? Od kod prihaja? Kako je postal tako uspešen in slaven? Ali pa, a je zares bil tako majhen? (to vprašanje si sama večkrat zastavila).

Ko sem začela pisati in raziskovati življenje Napoleona me je začelo zanimati vse še bolj podrobno o njegovem življenju in o vojnah katere je izvajal. Zelo so me tudi začele zanimati koalicijske vojne, ter kako je Napoleon prišel nazaj v Francijo po izgnanstvu.

Anketirala sem tudi moje sošolce, stare 14 in 15 let. Skozi anketo sem opažala kako dobro moji vrstniki poznajo Napoleona.

Moj namen je bil, da za vse tiste, ki hočejo boljše spoznati Napoleona, ga lahko dobro spoznajo skozi to raziskovalno naložo.

1.2 Raziskovalna vprašanja

- Kako je Napoleon prišel na oblast?
- Kaj imenujemo bonapartizem?
- Kakšen namen so imele koalicijske vojne, ki jih je vodil Napoleon?
- Katere države so bile nasprotnice Francije in zakaj?
- Kako je Napoleon nameraval uničiti Veliko Britanijo?
- Kaj pomeni Celinska zapora?
- Kako dolgo je Napoleon vladal Franciji?
- Zakaj je bil Napoleon izgnan na otok Elba?
- Ali se je še kdaj vrnil v Francijo po tem?
- Ali je imel več soprog?
- Ali je njegovo vodenje Francije vplivalo na sedanjost?
- Ali je bil Napoleon vedno tako uspešen?
- Kakšne korenine je imel Napoleon?
- Kdo so bili njegov starši?
- Ali je imel kakšne sorojence/brate oz. sestre?
- Zakaj je bil izgnan na otok Sv. Helene?
- Je tam tudi umrl?
- Kdaj in kje je Napoleon umrl?
- Kdaj in kje se je Napoleon rodil?
- Katere 3 napake je Napoleon kot vladar naredil?

1.3 Hipoteze

Zastavila sem si naslednje hipoteze:

1. Iskal je veze za pridobitev politične moči.
2. V Francijo je prišel kot premožen človek in se zaposlil v vojski.
3. Leta 1804 se je razglasil za cesarja Francozov.
4. Ustanovil je Ilirske province.
5. Rodil se je na otoku Korzika.
6. Poročen je bil le z Joséphine de Beauharnais.
7. Izgnan je bil na otok Sv. Helene in po 6 letih tam tudi umrl.

1.4 Vrste raziskav in oblike dela

Moja raziskovalna naloga je:

- **TEORETIČNA**

Teoretičen del zajema opis Napoleonovega življena, njegove družine ter osvajanje okolij. Bil je »zasvojen« z osvajanjem okolja. Hotel je imeti vedno več okolja. To mu je uspevalo, a ne za dolgo. Le v njegovem času vladanja. Kako je sploh prišel na oblast, katere države je zajel v tistem času, zakaj je uvedel celinsko zaporo, koliko otrok je imel, koliko žen je imel, kolikokrat je bil izgnan iz države, ali bil zares majhen,...

Metode oblikovanja teoretičnega dela:

- iskanje podatkov v tiskani literaturi,
- iskanje podatkov po spletu.

- **ANKETIRANJE**

Učence devetega razreda sem anketirala glede prepoznavnosti Napoleona.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 Oblast Napoleona

Napoleon si je dvignil moč zaradi svojih zmag v vojski. Bil je uveljavljen častnik in je v Franciji prejel nacionalno pohvalo. Prebičani so podprli Napoleona, ker je ponudil domači mir. Politika je bila neuporabna, saj je imel Napoleon cesarski naslov; večina političnih nasprotnikov je bila poslana v izgnanstvo. Tako je Napoleon prišel na oblast.

2.2 Bonapartizem

Bonapartizem je prehodna oblika vladanja, ki nastopi ob prehodu **politične ureditve** in **fevdalizma** v nov sistem (npr. publiko). Ime vladanja je dobila po **Napoleonu Bonapartu** saj je njegova vladavina po francoski revoluciji tipičen primer tega. Je način vladanja s pomočjo policijskega aparata, vojaškega nadzora in s pomočjo avtoritete, ki izhaja iz popularnosti diktatorja med ljudstvom.

2.3 Koalicijske vojne (pod vodstvom Napoleona)

Napoleon je postal vrhovni poveljnik francoske vojske. Francija je bila še naprej v vojni z Anglijo. 1798 se je Napoleon odločil za pohod v Egipt. S tem je hotel prizadeti Anglijo v njenih kolonijah. V vojno proti Franciji je stoplila tudi Rusija. Napoleon se je vrnil v Francijo, izvedel državni udar. Začelo se je obdobje konzulata/vlada. Namen teh koalicijskih vojsk je torej bil premagati najhujše tekmece Francije.

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

Slika 1: Bitka pri piramidah

(https://www.google.com/search?q=koalicijske+vojne+pod+vodstvom+napoleona&sxsrf=AJOqlzXqUTI0GUZsfxUkSfW_6EhpB_ZLeQ:1676234718869&source=lnms&tbs=isch&sa=X&ved=2ahUKEwirrOn37JD9AhUSjqQKHdk2CMQQ_AUoAXoECAEQAw&cshid=1676234755466821&biw=1536&bih=746&dpr=1.25#imgrc=qjTuCtwgoGM5fM)

2.4 Državne nasprotnice Franciji

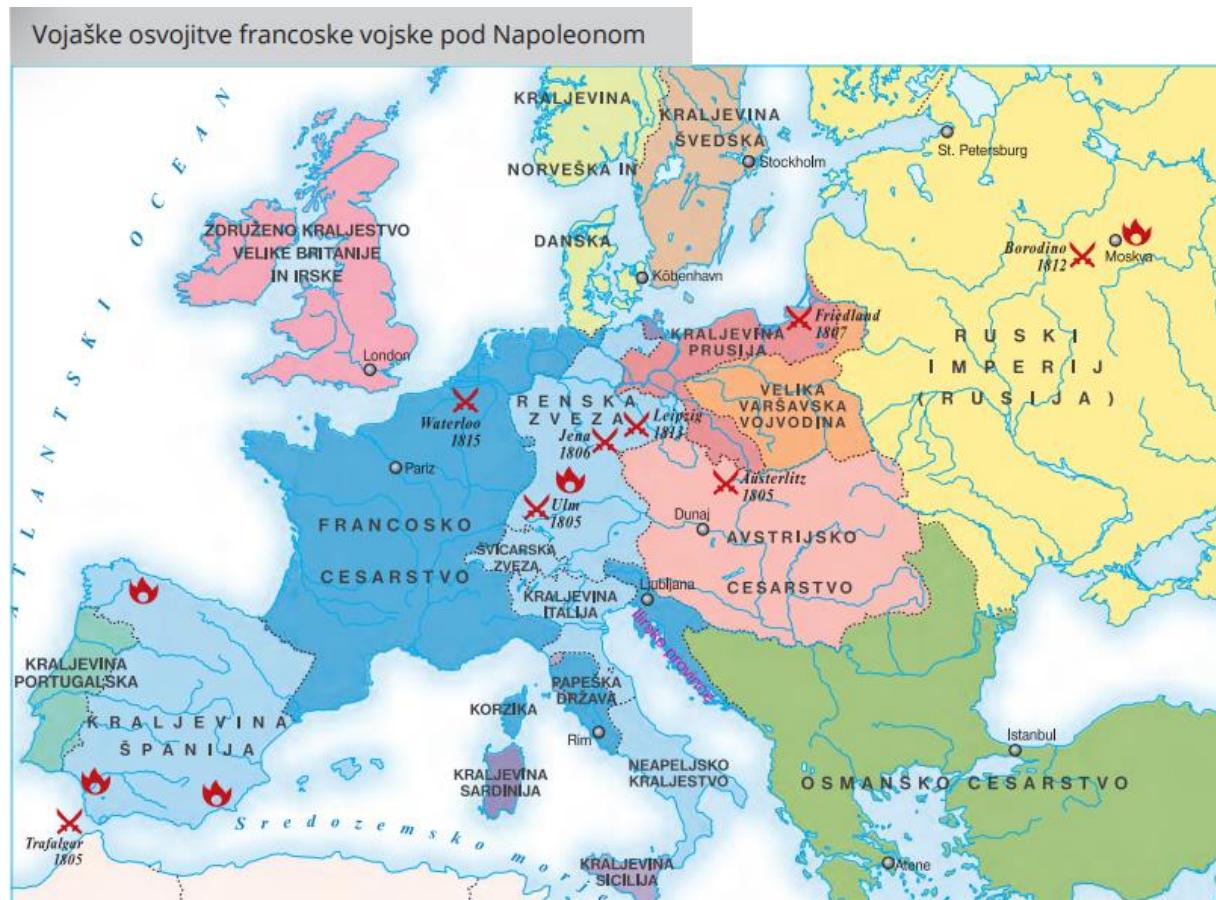
Proti Franciji oz. Napoleonu so nasprotovale naslednje države:

- Prusija,
- Rusija,
- Avstrija,
- Anglija ter
- Švedska.

Te države so bile hkrati tudi najmočnejše in najbolj razvite države v Evropi.

2.5 Napoleon in Evropa

Po britanski pomorski zmagi pri Trafalgarju v Španiji (l. 1805) se je Napoleon odločil, da bo Veliko Britanijo premagal s celinsko zaporo, ki je bila uvedena leta 1806. Evropskim državam je prepovedal trgovanje z Veliko Britanijo. Ukrep je oslabil gospodarstvo evropskih držav, medtem ko je Velika Britanija posledice zapore premagala s trgovanjem s kolonijami.

Slika 2: Vojške osvojitve francoske vojske pod Napoleonom

(<https://irokus.rokus-klett.si/storage/moj-predmet/zgodovina/pritegnite-pozornost-zgodovina-3.pdf>)

2.6 Vladanje Franciji

Napoléon je bil vodja Francije od leta 1799, 18. maja 1804 pa se je oklical za prvega cesarja Francije z imenom Napoleon Veliki. Njegova vladavina je trajala do 6. aprila 1814. Kot topniški stotnik je bil v Parizu priča francoski revoluciji. Leta 1795 je zadušil upor pariškega ljudstva in tako zaščitil vlado. V vojski je hitro napredoval, ko pa je zavzel pristanišče Toulon, je že s 24 leti postal brigadni general. Leta 1796 je prevzel poveljstvo nad francoskimi četami, ki naj bi jug Francije branile pred Avstrijci, nameščenimi v severni Italiji. Po nizu bitk in spretnih manevrov je porazil avstrijsko armado, osvojil severno Italijo in postal junak francoskega naroda.

Slika 3: General Bonaparte obkrožen s člani Sveta petstotih med vstajo 18. Brumaira
(<http://zgodovina.si/napoleon-bonaparte/>)

2.7 Napoleon na Elbi **Izgnanstvo na otoku Elba**

Potem ko je cesar Napoleon leta 1814, ko so zavezniške enote zavzele Pariz, izgubil naklonjenost vojske, je bilo Napoleonovo življenje uničeno. V tem času je leta 1814 bil izgnan na Otok Elba. Napoleonu je bilo v Fontainebleaujski pogodbi dodeljeno letno plačilo in stalno prebivališče v Elbi. Prebivalci Elbe so bili navdušeni in veseli, da so tako visokega novega prebivalca pozdravili na svojem otoku in ga z veseljem sprejeli.

Napoleon na Elbi

Življenje na Elbi je bilo lahko in mirno. Napoleon ni videl konca svojega življenja, ki ga je želel preživeti na Elbi, zato ne preseneča, da je ob prihodu na idilično Islandijo na skrivaj nameraval oditi. Neumorno se je trudil, da bi se vrnil v Pariz, leta 1815 nepričakovano pobegnil in znova napadel Pariz. Prevzel je 125.000 vojakov, ki so bili dobro opremljeni in izkušeni. V naslednjem koraku je ustvaril začasno vlado in se uprl tako imenovanemu zavezništvu.

Slika 4: Otok Elba

(https://www.google.com/search?q=elba&sxsrf=AJOqlzU6KvBQjj_M4j2OJbBl3e5XtXs8rQ:1676235382228&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=2ahUKEwipzpG075D9AhWGSKQKHX_tB4UQ_AUoAxoECAEQAw&biw=1536&bih=746&dpr=1.25#imgrc=oBiA3QKaK34IIM)

Bivanje na otoku

Ko je prišel v Portoferraio, je prvo noč preživel v lokalni mestni hiši. Nato se je za preostanek bivanja preselil v vile dei Mulini in vilo San Martino, vedno znova pa v mestno stanovanje, ki ga je imel v Portoferriau. Napoleon je izkoristil čas, ki ga je imel na mestu, in popolnoma reorganiziral Elbo kot otoško državo. To je pripeljalo do tega, da je dal zgraditi ceste in mostove, pa tudi kopati kanale in izsuševati močvirja. Med svojim delom je spodbujal pogozdovanje in pridobivanje rude, spodbujalo pa se je tudi vinogradništvo. Da bi pogozdoval gozdove, je uvažal sadike hrasta in kostanj.

2.8 Soproge in otroci

Njegova prva soproga je bila **Joséphine de Beauharnais** (por. 1796–1810) s katero je imel sina **Eugène de Beauharnais**, ki je postal general.

Slika 5: Eugène de Beauharnais

(<https://www.kunstkopie.nl/a/david-24.html&sfl=1&INCLUDE=LIST>)

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

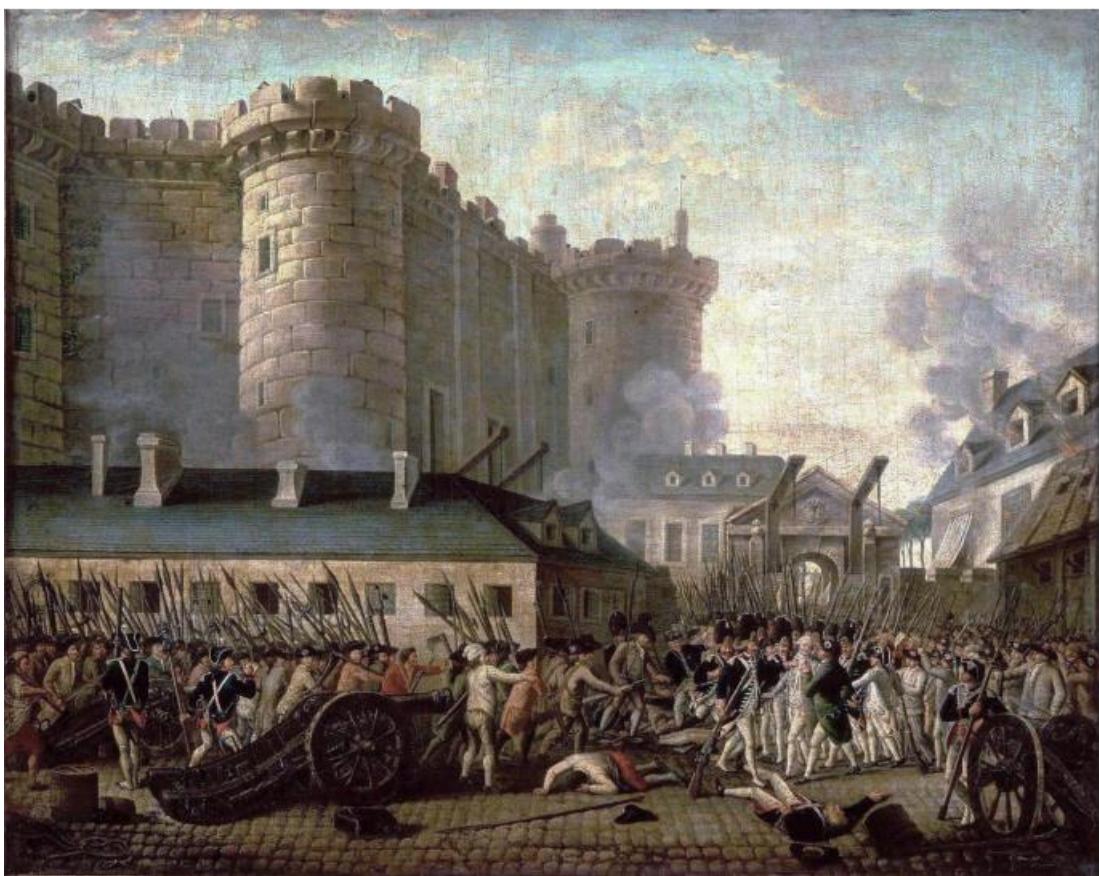
Nato se je leta 1810 poročil z Marija Luiz Avstrijsko, s katero je bil poročen do leta 1821. Z njo je imel tudi sina Napoléon II., kateri je postal cesar.

Slika 6: Napoleon II

(https://en.wikipedia.org/wiki/Napoleon_II)

2.9 Francoska revolucija

Slika 7: Francoska revolucija

(https://sl.wikipedia.org/wiki/Francoska_revolucija#/media/Slika:Prise_de_la_Bastille.jpg)

Zahteve po reformah so nastopile na prehodu v 19. stoletje. Ludvik XVI. je zaradi nesposobnosti in razkošnega življenja povzročal vse večje nezadovoljstvo med ljudmi, državna blagajna pa je bila prazna zaradi dragih vojn in obdobja slabih letin. Vso politično oblast sta imela plemstvo in duhovščina, predstavniki teh slojev so živelii v izobilju, večina kmečkega prebivalstva pa v revščini. Meščanstvo je ostalo brez političnih pravic in moralo je plačevati visoke davke. Številni meščani so se povezali z delom nezadovoljnega plemstva in začeli upor proti absolutni kraljevi oblasti ter fevdalnemu sistemu, utemeljen v idejah razsvetljenstva.

Že prvo leto revolucije so nekdanji fevdalni oblastniki – plemstvo in Cerkev – izgubili vse privilegije in večino svoje moči. Drugo fazo dogajanja so zaznamovali spori med liberalci in podporniki starega reda, ki so poskušali izničiti reforme. 21. januarja 1793 je bil usmrčen Ludvik XVI., kar je državi prineslo mednarodno obsodbo. Zunanje grožnje so v veliki meri oblikovale revolucijo; v revolucionarnih vojnah s sosednjimi silami so bili Francozi uspešni zaradi inovacij v vojskovjanju, kot je uvedba naborništva. Znotraj države se je upor radikaliziral, na oblast je prišel Maximilien Robespierre, s katerim se je začela t.i. vladavina terorja z množičnimi usmrtiltvami domnevnih sovražnikov revolucije. Po strmoglavljenju in usmrtilvi Robespierreja je prevzel oblast direktorij, ki je končal to nasilno obdobje. Revolucija se je končala s prihodom Napoleona na oblast in pričetkom napoleonskih vojn, ki so ponesle idejo revolucije širom Evrope.

2.9.4 Pomen revolucije

Francoska revolucija je bila obdobje radikalnih družbenih in političnih sprememb v Franciji med letoma 1789 in 1799, ki je pomenila preobrat v francoski in širše evropski zgodovini. Najpomembnejše posledice revolucije so bile zaton moči starih monarhij in Cerkva ter uveljavitev demokracije in nacionalizma.

2.10 Vzponi in padci Napoleona

Otroštvo in zgodnje živjenje:

Rodil se je leta 1769 v Ajacciu, glavnem mestu Korzike. Napoleon (rojen kot Napoleone di Buonaparte) je bil član slabše situirane plemiške družine. Napoleonova družina je prvotno prišla iz Italije in je pripadala nižjemu plemstvu. Skupaj so Napoleonovi starši z velikim pomanjkanjem vzgojili 8 bratov in sester. Doma so govorili izključno korziško.

Pri skoraj devetih letih je Napoleon prejel štipendijo za vstop v vojaško šolo Brienne in se tam šolal po kraljevskih standardih. Ta štipendija je bila na voljo predvsem članom obubožane aristokracije, da bi spodbudili ta družbeni sloj in jim dali perspektivo. Ker pa je imel Napoleon izključno jezikovno močan korziški naglas, naj bi bil izključen od drugih študentov v Brienni. Zato se je hitro naučil, da potrebuje vojaške spretnosti, da bi prejel priznanje in bil sprejet v skupnost, kar je dosegel tudi kot zgleden študent.

Napoleonov vzpon in vladavina:

Napoleon se je pridružil francoski revolucionarni vojski in zelo hitro napredoval. Že pri šestindvajsetih letih je postal general. Leta 1799 je s pomočjo vojske prevzel v Franciji oblast in uvedel diktaturo, to pomeni, da ni obdržal politične svobode. Imel je neomejeno oblast in ni bil nikomur odgovoren. Lahko bi tudi rekli, da je šlo za samovoljno in nasilno vlado oz. oblast. Leta 1804 pa se je razglasil za cesarja. Na kronanju v katedrali Notre Dame v Parizu je bil Napoleon tako neučakan, da je vzel krono iz rok papeža Pija VII. in z njo okronal sebe in svojo prvo ženo Josephine Bouharnais.

Državna uprava je postala v celoti centralizirana. Vse odnose je urejal Napoleonov civilni zakonik (code civil oz. code Napoleon), vseboval je 2251 členov, ki so določali enakopravnost, svobodo, versko strpnost, nedotakljivost zasebne lastnine, odpravo fevdalnih pravic in druga načela francoske revolucije.

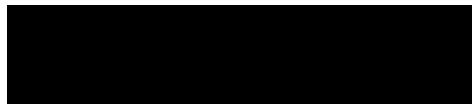
Slika 8: Kronanje Napoleona

(https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jacques-Louis_David,_The_Coronation_of_Napoleon_edit.jpg)

Napoleonova osvajanja:

Napoleonova osvajanja so se začela v Italiji. Z zmago nad Avstrijo, Prusijo in Rusijo je Napoleon razbil proti francoske povezave evropskih držav. Leta 1806 je razpustil Sveti rimske cesarstvo, nemške državice, razen Avstrije in Prusije, pa povezal v Rensko zvezo. Z ustanovitvijo Ilirskih provinc (1809) je Avstrijo odrezal od morja.

Vojne med Francijo in evropskimi državami so potekale, še preden je Napoleon prevzel oblast. Evropski vladarji so se namreč bali, da se bodo nemir in ideje v njihove francoske revolucije razširile dežele. Tako bi bila v nevarnosti njihova oblast. Največje sovražnike Francije so bile Nemško cesarstvo.

Nemško cesarstvo je obstajalo v letih 1871-1918. Bilo je imperij v Evropi in čezmorskih deželah, ki mu je vladala Prusija. Drugo nemško cesarstvo je sledilo Nemški zvezi in kratkotrajni Severnonemški zvezi, ustvaril pa ga je Bismarck po francosko-pruski vojni),

Slika 9: Nemško cesarstvo

(https://sl.wikipedia.org/wiki/Nemško_cesarstvo)

Slika 10: Prusija

(<https://sl.wikipedia.org/wiki/Prusija>) Na začetku je bila Prusija država, ki so jo ustanovili bojeviti menihi Nemškega viteškega reda. V 18. stoletju je bila najbolj militarizirana država v Evropi, z evropskega zemljevida pa je izginila s propadom Hitlerjeve Nemčije..

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

Slika 11: Rusija

(<https://sl.wikipedia.org/wiki/Rusija>)

Rusija je čezcelinska država, ki obsega velik del severne Evrazije. S površino 17.075.400 km² je Rusija največja država na svetu in obsega skoraj dvakrat toliko ozemlja kot naslednja največja država, Kanada.

Slika 12: Anglija

(<https://sl.wikipedia.org/wiki/Anglija>)

Anglija je dežela na severozahodu Evrope in skupaj s Škotsko, Walesom in Severno Irsko sestavlja Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske. Je največji in najgosteje poseljen del otoka Velika Britanija in pokriva večino njegovega južnega dela.

Vojne so se nadaljevale tudi po prihodu Napoleona na oblast. Napoleon je bil na začetku uspešen, ker je imel za seboj velik kapital (denar), predvsem pa moderno armado, ki so jo preuredili revolucionarji. Revolucionarna armada je bila med drugim sestavljena tudi iz precejšnjega števila prostovoljcev. Vojaki

so bili zelo motivirani. Npr. med pohodom na bojišče so si dajali poguma s petjem. Tako so med njimi nastale mnoge revolucionarne pesmi. Najbolj znana med njimi je gotovo pesem Marseljeza (pel jo je bataljon iz Marseilla, konec 19. stol. je postala državna himna). Francoska vojska je po letu 1800 osvojila velik del Evrope, od Španije do Rusije. V vojnah razpade Nemško cesarstvo (ustanovljena je Renska zveza), Habsburžani se okličejo za avstrijske cesarje. V ovisnih državah, katere hoče Napoleon čim tesneje vezati na Francijo, postavi na oblast člane svoje družine. Celo Napoleon sam se poroči s hčerjo avstrijskega cesarja (Franc I.) Mario Luizo (njegova druga žena). V vojnah z Avstrijo so Francozi del slovenskih dežel Koroško, Goriško, Kranjsko in slovensko Istro v letih 1809 – 1813 priključili Ilirskim provincam. Francoske oblasti so v zasedenih deželah uvajale francoske zakone in revolucionarne pridobitve. Marsikje so se jim ljudje uprli, predvsem zaradi visokih davkov.

Napoleonov padec:

Največja Napoleonova nasprotnica je bila Anglija. Da bi jo uničil, jo je skušal prizadeti na gospodarskem področju, kjer je bila najmočnejša. Uvedel je celinsko zaporo.

Vsem evropskim državam je prepovedal trgovanje z Anglijo (prepovedan uvoz angleškega blaga in izvoz blaga s celine v Anglijo). Zapora ni uspela zaradi tihotapljenja blaga. Leta 1812 je Napoleon napadel Rusijo (ni upoštevala celinske zapore). Napoleon je z vojsko prišel do Moskve, kjer je bil poražen. Francoske vojake, ki so se po porazu vračali domov, je ujela huda zima, ki je močno razredčila francosko vojsko. Po tem porazu je Evropa spoznala, da je Napoleon premagljiv.

Leta 1813 pride pri Leipzigu do t. i. bitke narodov. Evropski narodi so se združili v boju proti Napoleonu (Avstrija, Rusija, Prusija, Švedska). Napoleon je bil po porazu odstavljen z oblasti. Izgnali so ga na otok Elbo. Toda s pomočjo svojih pristašev je prišel v Francijo in ponovno prevzel oblast (za sto dni).

Leta 1815 so ga Angleži in Prusi dokončno premagali pri Waterlooju v Belgiji. Napoleon je padel v angleško ujetništvo. Ponovno je bil izgnan, tokrat dokončno, in sicer na otok Sv. Helene, kjer je leta 1821 umrl.

3. METODE DELA

3.1 Eksperimentalni del

3.1.1 Anketa:

Anketa je potekala preko spletja. Bila je tudi anonima in sestavljena iz enega dela. Reševanje te ankete je bilo po izbiri – bilo je prostovoljno.

4. REZULTATI

4.1 Rezultati in analiza ankete

Anketo sem poslala v elektronski obliku sošolcem in sošolkam.

Anketa je vsebovala naslednja vprašanja:

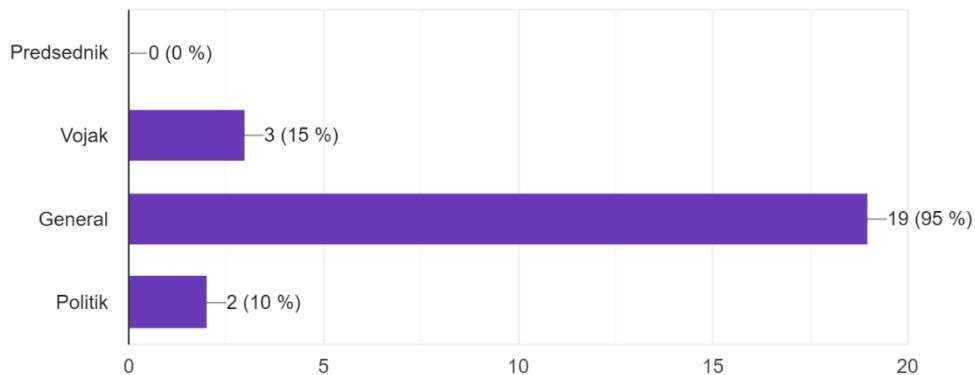
- Kdo je bil Napoleon?
- Kateri državi je vladal?
- Koliko krat je bil izgnan iz države?
- Koliko soprog je imel?
- Ali je bil Napoleon res majhen?
- Kdaj je umrl?
- Kakšen je bil njegov vzdevek?
- Kaj je Napoleonovo vojsko presenetilo na pohodu na Rusijo?
- Koliko otrok je imel?
- Ali misliš, da bi se življenje na svetu kaj spremenilo, če bi ohranili Napoleonov način vladanja?

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

1.) Graf 1 prikazuje število odgovorov na vprašanje kdo je bil Napoleon. 95% udeležencev v anketi je odgovorilo pravilno, saj je bil Napoleon res general. 15% je označilo, da je bil vojak, ostalih 10% pa, da je bil politik.

Kdo je bil Napoleon?

20 odgovorov

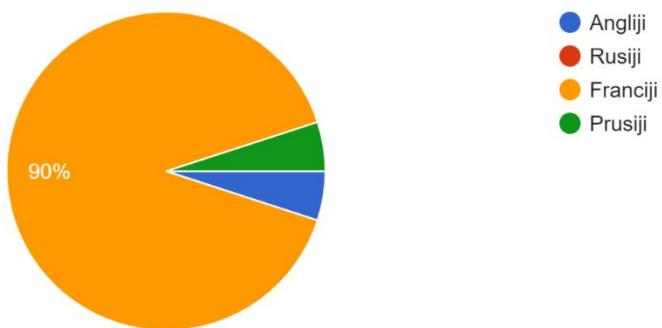

Graf 1: Kdo je bil Napoleon?

2.) Graf 2 prikazuje število odgovorov na vprašanje kateri državi je vladal. Pri tem vprašanju je večina odgovorila pravilno. 90% jih je odgovorilo, da je vladal Franciji.

Kateri državi je vladal?

20 odgovorov

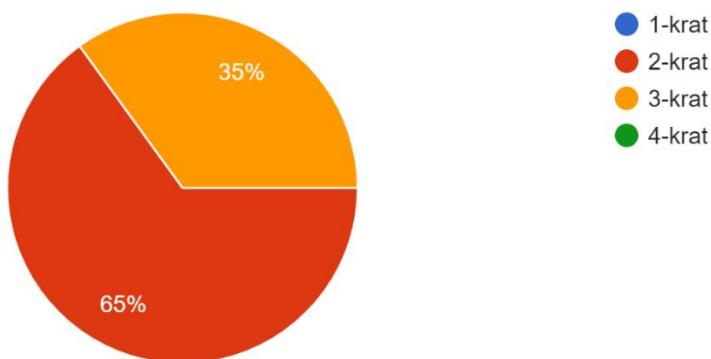
Graf 2: Kateri državi je vladal?

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

- 3.) Graf 3 prikazuje število odgovor na vprašanje koliko krat je bil izgnan iz države. 65% udeležencev je odgovorilo 2-krat, kar je pravilen odgovor ostalih 35% pa je odgovorilo, da je bil iz države izgnan 3-krat.

Koliko krat je bil izgnan iz države?

20 odgovorov

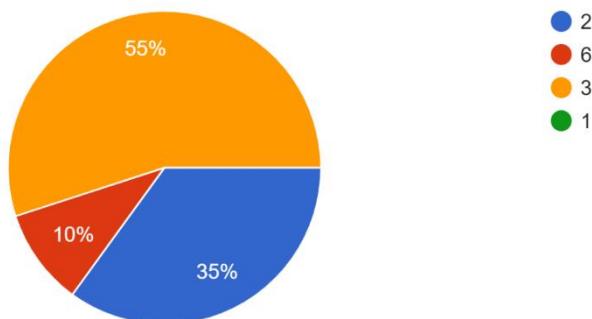

Graf 3: Koliko krat je bil izgnan iz države?

- 4.) Graf 4 prikazuje število odgovor na vprašanje koliko soprog je imel. 55% udeležencev je odgovorilo, da je imel 3 soproge. Ta odgovor ni pravilen, saj je Napoleon imel le 2 soprogi, kar je 35% udeležencev odgovorilo pravilno. Preostalih 10% pa je odgovorilo, da je imel 6 soprog.

Koliko soprog je imel?

20 odgovorov

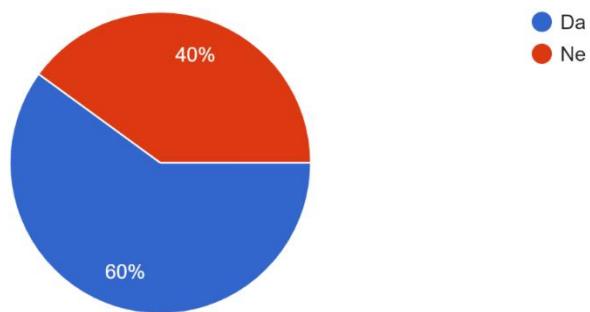
Graf 4: Koliko soprog je imel

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

5.) Graf 5 prikazuje število odgovor na vprašanje ali misliš, da drži, da je bil Napoleon majhen. 60% udeležencev je odgovorilo z da, 40% pa z ne.

Ali misliš, da drži, da je bil Napoleon majhen?

20 odgovorov

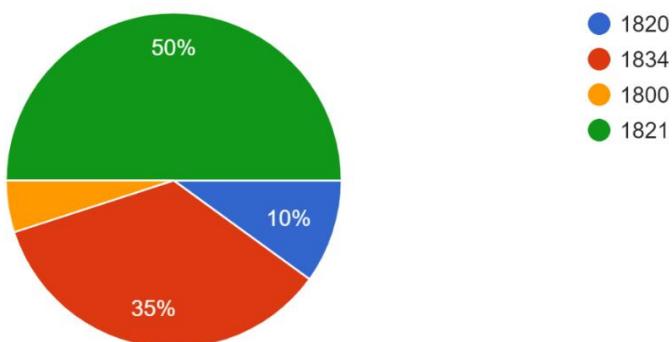

Graf 5: Ali misliš, da drži, da je bil Napoleon majhen?

6.) Graf 6 prikazuje število odgovor na vprašanje kdaj je umrl. 50% udeležencev je odgovorilo, da je umrl leta 1821, kar je pravilen odgovor, 35% je odgovorilo, da je umrl leta 1834 preostalih 10% pa, da je umrl leta 1820.

Kdaj je umrl?

20 odgovorov

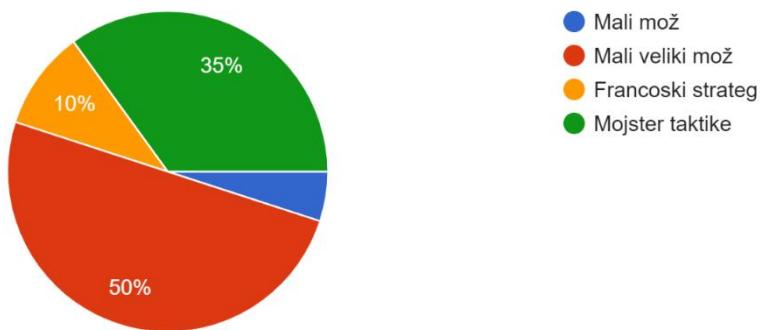
Graf 6: Kdaj je umrl?

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

7.) Graf 7 prikazuje število odgovor na vprašanje kakšen je bil Napoleonov vzdevek. 50% udeležencev je odgovorilo, da je njegov vzdevek bil Mali veliki mož. Ta odgovor je tudi pravilen. 35% je odgovorilo, da je njegov vzdevek bil Mojster taktike, preostalih 10% pa da z odgovorom Francoski strateg.

Kakšen je bil njegov vzdevek?

20 odgovorov

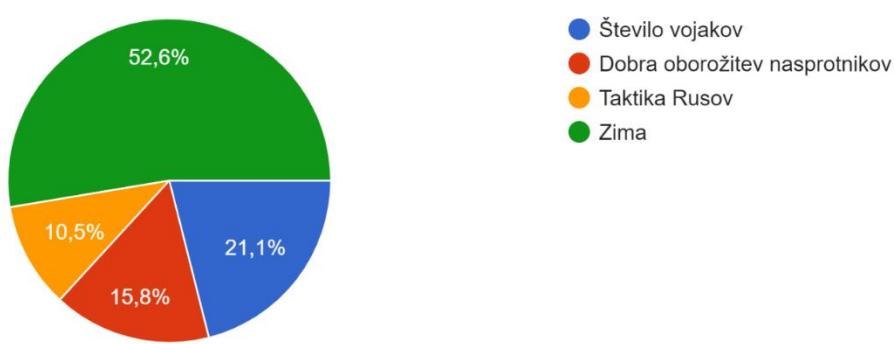
Graf 7: Kakšen je bil njegov vzdevek?

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

8.) Graf 8 prikazuje število odgovor na vprašanje kaj je Napoleonovo vojsko presenetilo na pogodu na Rusijo. 52,6% udeležencev je odgovoril, da je to bila zima, kar je pravilen odgovor. 21,1% je odgovoril, da je to bilo število vojakov, 15,8% da je bila to dobra oborožitev nasprotnikov, preostalih 10,5% pa je odgovorilo, da je to bila taktika Rusov.

Kaj je Napoleonovo vojsko presenetilo na pohodu na Rusijo?

19 odgovorov

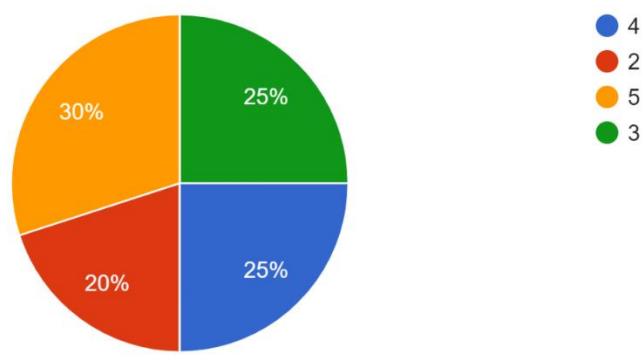

Graf 8: Kaj je Napoleonovo vojsko presenetilo na pohodu na Rusijo?

9.) Graf 9 prikazuje število odgovor na vprašanje koliko otrok je imel. Pravilen odgovor je 3, na katerega je odgovorilo 25% udeležencev, 25% je odgovorilo tudi, da je imel 4 otroke, 30% je odgovorilo z odgovorom 5, preostalih 20% pa z odgovorom 2.

Koliko otrok je imel?

20 odgovorov

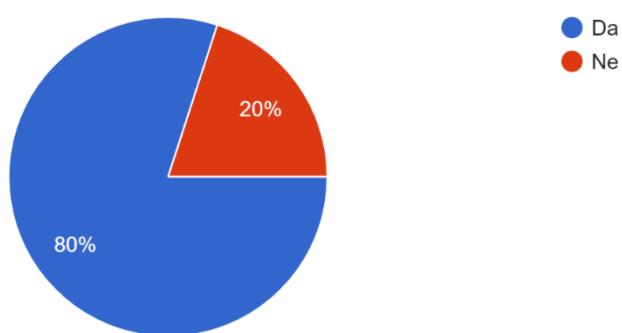

Graf 9: Koliko otrok je imel?

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

10.) Graf 10 prikazuje število odgovor na vprašanje ali misliš, da bi se življenje na svetu kaj spremenilo, če bi ohranili Napoleonov način vladanja? To vprašanje je bilo odvisno od vsakega posameznika. V tem primeru je 80% udeležencev odgovorilo z da, 20%pa z ne.

Ali misliš, da bi se življenje na svetu kaj spremenilo, če bi ohranili Napoleonov način vladanja?
20 odgovorov

Graf 10:Ali misliš, da bi se življenje na svetu kaj spremenilo, če bi ohranili Napoleonov način vladanja?

5. ZAKLJUČEK

Namen in cilj te raziskovalne naloge na začetku pisanja je bilo spoznati nekaj več o Napoleonu.

Napoleon je bil močan vojskovodja, diplomat in državnik. Načrtno je sledil svojim ciljem. Napoléon je veljal za enega tako imenovanih »razsvetljenih monarhov«. Še danes se ga drži vzdevek »mali veliki mož«.

Vojaki so ga občudovali in ga imeli za nezmotljivega. Po Evropi je širil revolucionarne ideje svobode in enakosti. Čeprav je bil na vojnem pohodu ni ravnal v nasprotju s temi načeli. Kot cesar je imel načrt, da bi v Evropi veljali enaki zakoni, denar in davki in to vse po pod francosko zastavo. Njegovi upravi sicer ni uspelo odpraviti fevdalizma, je pa vodila k obnovljenemu družbenemu sistemu in močno vplivala na poznejša revolucionarna vrenja in s tem na postopen nastanek sodobne ustavnopravne Evrope.

Zastavila sem si naslednjih 7 hipotez:

1. Iskal je veze za pridobitev politične moči.
2. V Francijo je prišel kot premožen človek in se zaposlil v vojski.
3. Leta 1804 se je razglasil za cesarja Francozov.
4. Ustanovil je Ilirske province.
5. Rodil se je na otoku Korzika.
6. Poročen je bil le z Joséphine de Beauharnais.
7. Izgnan je bil na otok Sv. Helene in po 6 letih tam tudi umrl.

Prvo hipotezo sem potrdila. Napoleon je res iskal različne poti oz. veze za pridobitev različnih političnih moči. Drugo hipotezo sem zavrnila, saj je Napoleon prišel v Francijo kot popoln revež. Drugi del te hipoteze je bistvu pravilen, saj se je zaradi tega ker je bil reven zaposlil v vojski – nato se je pa počasi preboril do svojega tedanjega mesta. Zato bi lahko rekli, da je ta hipoteza delno zavrnjena. Tretjo hipotezo sem potrdila. Leta 1799 je postal prvi konzul Francije, leta 1804 pa se je razglasil za cesarja Francozov, s čimer je skušal pokazati, da bo nadaljeval tradicijo Karla Velikega in rimskega cesarjev. Državna uprava je postala v celoti centralizirana. Vse odnose je urejal Napoleonov civilni zakonik (code civil oz. code Napoleon), vseboval je 2251 členov, ki so določali enakopravnost, svobodo, versko strpnost, nedotakljivost zasebne lastnine, odpravo fevdalnih pravic in druga načela francoske revolucije. (<http://zgodovina.si/napoleon-bonaparte/>). Četrto hipotezo sem potrdila. Ilirske province je Napoleon ustanovil 14. oktobra 1809, ko je bila Avstrija po porazu v bitki pri Wagramu s schönbrunnskim mirom prisiljena prepustiti Franciji: zahodni del Koroške, Kranjsko, Hrvaško in Vojno krajino jugozahodno od Save, Goriško, Trst, Istro. Peto hipotezo sem potrdila. Šesto hipotezo sem zavrnila. Josephine je bila Napoleonova prva žena. Bil je poročen še z Marijo Luizo Avstrijsko, s katero je imel sina Napoleona II. Sedmo hipotezo sem potrdila. 5. maja Leta 1821 je na samotnem otoku Sv. Helena sredi Atlantskega oceana v pregnanstvu umrl francoski cesar in vojskovodja Napoleon Bonaparte. Star je bil 51 let. Vzrok smrti je bila zastrupitev z arzenikom.

6. LITERATURA IN VIRI:

- Selinko A. Desiree, Mladinska knjiga, Lj., 2006
- <https://sl.myubi.tv/3161-how-did-napoleon-rise-to-power-and-what-were-the-effects-of-his-rule>
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Napoleon_Bonaparte
- https://www.youtube.com/watch?v=apjWmye_KKE&t=1s
- https://www.google.com/search?gs_ssp=eJzj4tDP1TdIr8grM2D0EkstTT-8li9VISVVISk1sTQjsSgvMbMYAM2KDG0&q=eug%C3%A8ne+de+beauharnais&oq=eug&aqs=chrome.1.69i57j46i67j46i512l4j46i67j46i512j0i512.2513j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8
- https://en.wikipedia.org/wiki/Eug%C3%A8ne_de_Beauharnais
- <https://www.britannica.com/biography/Eugene-de-Beauharnais>
- <https://www.google.com/search?q=napoleonovi+sorajenci&oq=napoleonovi+sorajenci&aqs=chrome..69i57j33i160.5890j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Napoleon_Bonaparte#%C5%BDivljenje
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Napoleon_Bonaparte#Voja%C5%A1ka_kariera
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Napoleon_Bonaparte#Napoleon_-_cesar_Francozov
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Napoleon_Bonaparte#Napoleonova_osvajanja
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Napoleon_Bonaparte#Napoleonov_konec
- https://www.google.com/search?gs_ssp=eJzj4tDP1Tdlic8pNGD0EstNrMjMzczJTM1TKMpPSi0uyEwtKkoFAMU3DC4&q=maximilien+robespierre&oq=maximil&aqs=chrome.3.0i355i512j46i512j69i57j46i512j0i512j46i512j0i512j46i512l3.4792j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Maximilien_Robespierre#%C5%BDivljenje
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Maximilien_Robespierre#Jakobinski_vzpon
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Maximilien_Robespierre#Vloga_v_Nacionalnem_konventu
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Maximilien_Robespierre#Vladavina_Terorja
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Maximilien_Robespierre#Aretacija_in_smrt
- <http://zgodovina.si/napoleon-bonaparte/>
- <http://zgodovina.si/napoleon-in-josephine/>
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Bonapartizem>
- <https://fran.si/iskanje?Query=bonapartizem&View=1>
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Koalicisce_vojne

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena

- https://dijaski.net/gradivo/zgo_plo_napoleon_bonaparte_01_vojne
- <https://irokus.rokus-klett.si/storage/moj-predmet/zgodovina/pritegnite-pozornost-zgodovina-3.pdf>
- <https://www.toskanatour.de/sl/elba/Napoleon-na-Elbi.html>
- <https://zgodovinanadlani.si/1821-umre-napoleon-bonaparte/>

Francoski vojaški in politični vodja, general in cesar Napoleon Bonaparte: raziskovalna naloga
ZELENIK Julija, OŠ Grajena